

6. Рязанова С. В. Социальный миф в пространстве гуманитарного знания: научный потенциал понятия / С. В. Рязанова // Религиоведение. – 2010. – № 1. – С. 78–89.
7. Дилигенский Г. Г. Социально-политическая психология : учеб. пособие для высш. учеб. заведений / Г. Г. Дилигенский. – М. : Наука, 1994. – 304 с.
8. Белоусова С. А. Роль и место социальных мифов в процессе формирования обыденного сознания / С. А. Белоусова // Ставропольский гос. техн. ун-т. – Ставрополь, 1998. – Вып. 2. – С. 33–52.
9. Соболева Н. И. Социальная мифология: социокультурный аспект / Н. И. Соболева // Социологические исследования. – 1999. – № 10. – С. 145–148.
10. Бурлачук В. Символічні системи та конструювання соціального смислу / В. Бурлачук // Соціологія: теорія, методи, маркетинг / В. Бурлачук. – 2004. – С. 147–155.
11. Шестов Н. И. Политический миф теперь и прежде / Н. И. Шестов. – М. : ОЛМА-ПРЕСС, 2005. – 414 с.

Кудасова А.

Наук. керівник – доц. Костюк Л. В.

А. РАСМУССЕН: ПОЛІТИЧНИЙ ПОРТРЕТ

Постать А. Расмуссена не є новою на політичній арені Європи. Його знають як досвідченого політика та відмінного дипломата. Але що ховається під призмою ідеальної картинки? Це ми і спробуємо розглянути за допомогою джерельної бази дослідження. А. Расмуссен став прем'єром Данії в зовсім непростий для країни час, що було зумовлено початком нового тисячоліття, котре ознаменувало боротьбу з тероризмом як в політиці країни, так і в світових масштабах.

З огляду на те, що існують досить двоякі оцінки політичної діяльності А. Расмуссена, необхідний свіжий погляд на цю проблематику. Не менш важливим є спроба вичленили основні вектори його діяльності під час обіймання посади прем'єр-міністра Данії та генсека НАТО.

Над досліджуваною проблематикою працювали такі науковці як Х. Палудан, Е. Ульсіг, К. Расмуссен, Г. Бонцеруп, Е. Петерсен, Х. Поульсен, С. Расмуссен [6], В. Заболотний [7] та інші.

Андерс Фог Расмуссен народився в 1953 році в Джиннеруп, в сім'ї фермера. Його прізвище – Расмуссен, у той час як Фог (дівоче прізвище матері) – це його друге ім'я і не вважається частиною його прізвища. У датських ЗМІ та суспільстві його часто називають Фогом Расмуссеном, або лише Андерсом Фогом, головним чином, щоб відрізнити його від інших видатних політиків у країні із тим же прізвищем.

А. Расмуссен в ранньому віці залучився до ліберальної партії Данії, заснував і очолив групу молодих лібералів у школі Vibong Cathedral (1970–1972), а згодом став головою цієї групи (1974–1976 р.р.).

Андерс Фог вивчав мови та соціальні дослідження у Виборзькій соборній школі, вивчав економіку в Орхуському університеті, котрий закінчив у 1978 р. [1]. Що характерно, він займався політикою більшу частину свого життя і є автором декількох книг з питань оподаткування та урядової структури. Зокрема, у 1993 р. вийшла його книга "Від соціальної держави до мінімальної держави" (Данська: Fra socialstat til minimalstat), де він виступав за реформування датської системи добробуту на класичних ліберальних лініях. Також він виступив за зниження податків та не втручання уряду в корпоративні та індивідуальні питання. Згодом, А. Расмуссен відкинув частину з ідей, висловлених у книзі [2], зрушивши до прагматизму і екологізму [1].

Під час виборчої компанії 2001 р. преса писала, що Андерс Фог відійшов від радикальних до ліберальних поглядів і заявляв, що не буде скорочувати соціальні програми [3], [4]. Проте, підтримуючи приватизацію, А. Расмуссен, попри передвиборчі обіцянки, почав скорочення державного фінансування соціальних програм. Ці вибори показали, що в країні соціалісти втратили свої позиції, а населення більш схилилося до Датської народної партії.

Ліберальна партія на чолі з А. Расмуссеном заборонила всі підвищення податків. На їх думку, необхідно було перейти від оподаткування доходів, як корпоративних, так і особистих, до особистого споживання (особливо через "екологічні податки" (да. Grønne). afgifter)).

Оскільки зниження податкових ставок також заморозило податок на нерухоме майно (да. Ejendomsverdiskat, 1%), це було вигідно власникам житла в густонаселених регіонах, котрі зазнали зростання цін на нерухомість. Ця "податкова зупинка" була піддана критиці з боку лівих сил.

Отже, метою податкової реформи було зупинити зростання державних видатків та податків, але навіть зі скороченням державних витрат (які були визнані агресивними політичним лівим крилом) загальні витрати продовжували зростати приблизно на 1 процентний пункт вище інфляції, щороку.

Ставши прем'єр-міністром, А. Расмуссен відійшов від ідей неолібералізму і підтримав теорію "третього шляху" Тоні Блера.

Уряд запровадив жорсткі заходи щодо мігрантів. Проте його рішення залежали від підтримки Данської народної партії.

А. Расмуссена вважали одним з найвідданіших європейських прихильників Дж. Буша-молодшого. Тому незважаючи на опозицію всередині Данії, А. Расмуссен був одним з найбільш активних прихильників початку війни в Іраку в 2003 р.. Це рішення прем'єра зустріло певний супротив у датському суспільстві. Приводом до цього став випадок у парламенті, де один із протестуючих облив червоною фарбою прем'єр-міністра, викрикуючи: "Du har blod på dine hænder" (буквально: "Ви маєте кров на ваших руках").

Під час прем'єрства А. Расмуссена Данія направила свої війська до Афганістану, Боснії та Косово. Всі три місії зіткнулися лише з незначною політичною опозицією. Як прем'єр-міністр Расмуссен відкинув наполегливі вимоги опозиції до розслідування участі Данії в іракській війні.

Поряд з тим, була проведена адміністративна реформа, згідно котрої замість 13 комун в країні залишилось 5 регіонів, а загальна кількість муніципалітетів було скорочено з 271 до 98. Разом з тим, він виступав за розвиток європейської інтеграції та наполягав на проведенні повторного референдуму про введення в країні євро.

Після його переобрання в 2005 і 2007 роках, А. Расмуссен зосередив свої зусилля на освіті, наукових дослідженнях і роботі.

Варто згадати, також конфлікт, котрий мав місце в політичній кар'єрі А. Расмуссена. Це стосувалося набору карикатур, надрукованих у великій датській газеті Jyllands-Posten. Так, у вересні 2005 р. газета надрукувала повну сторінку з 12 карикатур, де зображено різні тлумачення Мухаммада. Це посилювало напругу в країні між християнами і мусульманами. Спочаку уряд на цю подію ніяк не відреагував. Лише згодом прем'єр заявив, що "був глибоко стурбований тим, що деякі мусульмани розглядали карикатури як спробу Данії відзначити і образити або поводити неухважно до ісламу або Мухаммада" [5].

Андерс Фог Расмуссен став найдовше правлячим ліберальним прем'єр-міністром Данії. Під час прем'єрства А. Расмуссен був обраний на пост генерального секретаря НАТО, де чітко прослідковуються два напрямки у його політиці: відносини з Росією і війна в Афганістані. І обидва напрямки до великих успіхів не привели.

Таким чином, у джерелах зустрічаємо різні оцінки діяльності та постаті А. Расмуссена. Однак, на нашу думку, він став однією з ключових постатей в історії Ліберальної партії Данії і європейської історії в цілому. За його прем'єрства в Данії спостерігався значний економічний ріст, що було зумовлене вдалою політикою уряду А. Расмуссена в декількох напрямках – проведено фінансову реформу, зміни в адміністративному управлінні та соціальній сфері. На посаді Генсека НАТО намагався знайти певне порозуміння із ісламістським рухом "Талібан". Були деякі прорахунки, та на фоні загального економічного зростання, Андерс Фог три рази поспіль посідав крісло прем'єр-міністра.

ЛІТЕРАТУРА

1. Thompson, Wayne C. Nordic, Central, and Southeastern Europe. Harpers Ferry: Stryker-Post Publications, 2008. P. 72.
2. Roger East & Richard Thomas. Profiles of People in Power: The World's Government Leaders. London: Routledge, 2003. P. 140.
3. Line Vaaben Juh, Thomas Vennekilde. Profile: Denmark's new prime minister. 21.11.2008, BBC News.
4. Thomas Larsen. The Anders Fogh Rasmussen Government. Royal Danish Ministry of Foreign Affairs, 09.03.2004

5. Стаття The Telegraph – <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/turkey/5115171/Rasmussen-to-give-Turkey-senior-posts-in-Nato.html> (29.03.2019)
6. turkey/5115171/Rasmussen-to-give-Turkey-senior-posts-in-Nato.html (29.03.2019)
7. История Дании. Х. Палудан, Э. Ульсиг, К. Расмуссен, Г. Бонцеруп, Э. Петерсен и др.] М.: Весь мир, 2007.
8. Заболотный В. М. Скандинавские страны / В. М. Заболотный Новейшая история стран Европы и Северной Америки. Конец XX-начало XXI века. М., 2004.

Кушик М.

Науковий керівник – доц. Григорук А. А.

СТАБІЛІЗАЦІЯ ТА ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ ЯК МЕТА ГРОШОВО– КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ

Головною умовою стабілізації та зростання економіки України є забезпечення стабільності грошово-кредитної політики. Тільки стабілізувавши її ключові параметри, можна перейти до реалізації стратегічних цілей розвитку економіки. Завдання стабілізації та економічного зростання України потребує вагомого обґрунтування.

У Законі України “Про національний банк України” визначено, що метою грошово-кредитної політики є забезпечення стабільності грошової одиниці України. Там само, у ст. 6 Закону України “Про Національний банк України” відзначається, що Національний банк також сприяє додержанню стійких темпів економічного зростання [1].

Отже, пропонуємо як мету грошово-кредитної політики розглядати забезпечення стабілізації та зростання економіки України. Такий підхід до визначення мети грошово-кредитної політики можливий при комплексному і всебічному дослідженні суті понять “стабілізація” та “економічне зростання”.

Стабілізація та економічне зростання вважаються важливими кількісними характеристиками розвитку економічної системи країни і є комплексними та багатогранними.

Дослідження сутності цих понять почнемо з розгляду сутності категорії “стабілізація”, хоч деякі науковці для характеристики економічного зростання використовують категорію “стійкість”. Проте на нашу думку для економіки більше підходить поняття стабілізація.

Так, у словнику української мови, укладеному у 1978 р., у великому тлумачному словнику сучасної української мови (2004 р.), в універсальному словнику української мови (2007 р.), категорія “стабілізація” розглядається як зміцнення, укріплення, приведення чогонебудь у стійкий стан; стан стійкості, постійності. Стабілізація економіки [2, с. 623; 3, с. 1185; 4, с. 716].

У третьому томі “Економічної енциклопедії” подано наступне тлумачення категорії “стабілізація економіки”: комплекс заходів держави і національних органів з метою недопущення або послаблення економічної кризи, підтримання стабільних темпів виробництва, зайнятості та цін. Цей комплекс залежить від рівня дестабілізації кожного із названих трьох показників у цілому або окремих із них, а також від економічної політики уряду, зовнішніх умов та ін. [5, с. 460].

Дослідження сутності поняття “економічне зростання” почнемо із розгляду сутності категорії “зростання”.

У раніше згаданому словнику української мови категорія “зростання” розглядається як дія за значенням зростати і зростатися [2, с. 714].

На нашу думку для трактування сутності “зростання” необхідно розглядати значення дієслів “зростати” і “рости”. Для терміну “зростати” у словнику української мови найбільш підходять наступні тлумачення: – збільшуватися кількісно; досягати більш високого ступеня розвитку [2, с. 714]. Вони найбільшою мірою відбивають зміст економічної категорії “зростання”.

Спробуємо розглянути основні, на нашу думку, підходи, що склалися в економічній науці щодо розуміння сутності поняття “економічне зростання”.

Відомі американські вчені Степлі Л. Брю та Кемпбелл Р. Макконел розглядають економічне зростання як збільшення виробничих можливостей, що відбувається зі збільшенням кількості використовуваних факторів виробництва або вдосконаленням техніки і технології [6, с. 634].